

verschijnt driemaandelijks

COOLIA

Kontaktblad van de

Nederlandse Mycologische Vereniging

DEEL 19, NR. 2

APRIL 1976

AFSCHEID VAN DR.R.A. MAAS GEESTERANUS

Op 30 januari 1976 nam Dr. Maas Geesteranus, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, officieel afscheid van het Rijksherbarium te Leiden. Op zijn nadrukkelijke wens vond dit afscheid, dat tevens een afsluiting van zijn aktieve wetenschappelijke loopbaan betekende, in besloten kring en in alle soberheid plaats.

Prof.Dr.C. Kalkman en Dr.C. Bas belichtten de belangrijke rol, die Dr. Maas Geesteranus gedurende zijn lange loopbaan aan het Rijksherbarium voor dit instituut, en in het bijzonder voor de mycologische afdeling, heeft gespeeld.

De heer J. Daams sprak als voorzitter namens de N.M.V. en bedankte hem voor het vele, dat hij voor de amateur-mycologen en de N.M.V. heeft gedaan.

Bij de eerste aanstelling van een mycoloog aan het Rijksherbarium hebben het initiatief en de activiteiten van de N.M.V. een belangrijke rol gespeeld. Vanaf haar oprichting door een groep amateur-mycologen in 1908 heeft de N.M.V. zich beijverd om een herbarium van inheemse fungi aan te leggen. In 1910 werd een overeenkomst gesloten tussen de N.M.V. en het Rijksherbarium, waarbij de mycologische verzameling van de vereniging onder het beheer van het Rijksherbarium werd geplaatst. De vereniging stelde tegen een zeer geringe vergoeding een konservator aan. Van 1910 tot 1913 werd deze taak vervuld door Dr.H.A.A. van der Lek. In 1915 werd hij opgevolgd door de amateur-mycologe mejuffrouw Catharina Cool, die in 1921 bij het Rijksherbarium werd aangesteld in de rang van assistente. Tot haar overlijden in 1929 vervulde zij haar taak met groot enthousiasme.

Van 1929 tot 1936 was Dr.W.J. Lütjeharms zowel staflid van het Rijksherbarium als konservator van de N.M.V. Zijn belangstelling in de mycologie was vooral van geschiedkundige aard. Na zijn vertrek naar Zuid-Afrika werd hij opgevolgd door J.S. Zaneveld, die zich steeds meer als algoloog ontwikkelde en in 1942 vertrok naar Curaçao.

De opvolger van Zaneveld was Dr.R.A. Maas Geesteranus, die het toezicht kreeg over de mycologische kollekties van zowel het Rijksherbarium als van de N.M.V.

Hoewel hij in 1943 lid werd van de N.M.V., ging zijn belangstelling toch vooral uit naar de lichenen. In 1947 promoveerde hij op een proefschrift getiteld: "Revision of the lichens of the Netherlands I, Parmeliaceae". Van zijn belangstelling voor de amateur-mycologen getuigt zijn laatste stelling, die luidt: "Wil de mycologie in Nederland boven het niveau van de 'paddestoelen-zoekerij' verheven worden, dan dienen meer leden van de Nederlandsche Mycologische Vereeniging te beseffen, dat zij zelf daartoe de macht bezitten."

Geleidelijk aan groeide zijn belangstelling voor de fungi. In ongeveer 10 jaar werd hij van lichenoloog tot mycoloog. Hij interesseerde zich voor vele groepen van macrofungi, zoals Agaricales, Polyporen, Gasteromyceten en Discomyceten.

Veel fungi werden verzameld om een goede kollektie op te bouwen. De gangbare methode van het bewaren van fungi in een conserveringsvloeistof in glazen potten werd geheel verlaten. Het materiaal werd gedroogd in opstijgende warme lucht en voorzien van een beschrijving.

Vanaf 1955 heeft Dr. Maas Geesteranus zijn aandacht steeds meer gekoncentreerd op de gesteelde Hydnums, waarover een groot aantal wetenschappelijke publikaties van zijn hand is verschenen.

Naast een 14-tal populaire stukjes over o.a. vogels en insecten en een 9-tal publikaties over lichenen, schreef hij 151 mycologische artikelen. De meeste (94) zijn zuiver-wetenschappelijk, maar vele andere zijn gericht op de geïnteresseerde amateur.

Vooraf zijn bewerkingen van de Geoglossaceae en de Pezizales voor "De Fungi van Nederland" hebben de belangstelling voor deze groepen vergroot. Binnenkort zal in deze serie ook zijn bewerking van de Nederlandse Clavaria's verschijnen. Zijn recente boek "Die terrestrischen Stachelpilze Europas" (1975) zal zowel de vakmycoloog als de amateur helpen bij het determineren van stekelzwammen.

Vele jaren was Dr. Maas Geesteranus bibliothekaris van de N.M.V. In deze periode katalogiseerde hij de verenigingsbibliotheek. Van 1954 tot 1958 was hij redakteur van FUNGUS. Onder zijn redactie werd FUNGUS van een kontaktblad en amateur-tijdschrift tot een volwaardig wetenschappelijk tijdschrift. Van 1959 tot 1974 was hij mede-redakteur van PERSOONIA. Hij stelde nuttige

indeksen samen voor FUNGUS en COOLIA.

Door zijn aanmoedigingen en korrespondentie heeft hij, zowel in Nederland als in het buitenland, veel amateur-mycologen weten te stimuleren.

Wij hopen van harte, dat Dr. Maas Geesteranus nog lang een goede gezondheid mag genieten, zodat hij zich in ruste nog wat aan de mycologie zal kunnen wijden.

J. van Brummelen

ONZE EXKURSIES IN 1975

J. Daams
Zuidsingel 23
Kortenhoeft

J. Frencken
Joh. Geradtsweg 71
Hilversum

Het jaar 1975 zullen we ons lang herinneren als het jaar met die prachtige zomer. Weken achtereenvolgende de zon volop en temperaturen van 25°C waren heel gewoon. Dit betekende uiteraard, dat er in de bossen weinig fungi werden gevonden. Vanaf begin augustus tot begin september werden er liefst vier exkursies afgelast. Er was tijdens de grote droogte vrijwel niets te vinden. Het najaar heeft echter veel goedgemaakt: er is toen vrij veel regen gevallen, waardoor de paddestoelenflora in verscheidene gebieden uitbundig tot ontwikkeling kwam.

In onderstaand staatje zijn de gemiddelde neerslag en temperatuur voor 1974 en 1975 weergegeven, vergeleken met de "normaal" gegevens, alle ontleend aan de Maandelijks Overzichten van het KNMI.

Het is moeilijk, om op grond van de weergegevens conclusies te trekken over het verschijnen van de paddestoelen. Wellicht worden bepaalde gegevens versluierd, omdat in diverse streken lokaal veel neerslag is geweest. Eind juli werden er b.v. in het Leuvenumse Bos nog 99 soorten gevonden, terwijl in het Gooi en elders toen vrijwel niets was te vinden.